

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrt leta . . . 60—
za mesec . . . 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . 200—
četrt leta . . . 100—
za mesec . . . 35—

Uredništvo je v Ljubljani, Franciskanska ulica št. 61.
Telefon št. 360. — Upravništvo je na Marjinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Fosamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znak. — Dopisi naj se frankirajo —
Rokopisi se ne vračajo.

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar,
polletno . . . 4 dolarja,
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino na nakaznici.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok pristoja za enkrat 2 K
za večkrat ponov.

JUGOSLAVIJA

Poziv na jadranska pogajanja.

LDU Zagreb, 2. nov. »Riječ« poroča iz Beograda, da je naša vlada narejela večerati poziv Italijanske vlade k poravnim pogajanjem radi jadranskega vprašanja, ki naj bi se pričela 7. t. m. v nekem konališču, medtem od Ranaia Radi tega se je

danes ou 10. sestel ministrski svet. LDU Zagreb, 2. nov. »Narodno Delo« poroča iz Beograda, da se bodo na najnovjših vesteh iz Rima vršila pogajanja glede jadranskega vprašanja v nekem mestu Ligurije.

Italija bo zahtevala ozemlje do Snežnika?

Berlin, 2. nov. (Izvirno poročilo.) »Tribuna« poroča iz Rima: V rimskih političnih krogih prevladuje nazor da bodo Jugoslovani pri jadranskih pogajanjih zelo ponudilivi, ker so razen radikalnega dra. Trumbića vsi delegati Srbi, ki hočejo na vsak način doseči z Italijo mir. Italijanski delegati imajo nalogo, da ne odnehajo kar se tiče meje v Julijci Benečiji, da pa nenehno v vprašanju Dalmacije. Vendar pa naj bi postali Zadar in Reka neodvisna, otoke Cres, Vls in Korčula pa mora dobiti Italija.

LDU Beograd, 1. nov. Poluradni italijanski listi trdijo, da se ta Italija odločila zahtevati mejo do Snežnika.

ka, Zadar in Reka naj bi bili svobodni mest. Otoki Vls, Cres in Korčula pa naj bi prišli Italiji.

LDU, Pariz, 2. nov. Po vesteh iz Rima je imel Oiolitti dne 29. t. m. dolgo posvetovanje z ministroma vojne in mornarice ter generalom Caviglio, Menio, da se da posvetovanje spraviti v stik z direktnimi pogajanj med Italijo in Jugoslavijo. Po vesteh iz dobro poučenih krogov je splošni vtis, da bo Oiolitti najbrže odložil vprašanje Reke z dnevnega reda. Admiral Millo, ki je odnatoval v Zadar, je napravil vtis, da ne bo z orožjem podpiral volje italijanske vlade.

Ameriški predsednik — Harding.

London, 2. nov. (Izv. por.) »Westminster Gazette« javlja, da je bil pri predsedniških volitvah v Ameriki izvoljen republikanec Harding.

Berlin, 2. nov. (Izvirno poročilo.) Iz Rotterdama poročajo: Volitvi bo v Ameriki se vrši za in proti gestu zveze naro-

dov. Veliko vlogo igra irsko vprašanje. Abstinencijski problem je stopil v ozadje, pač pa je zelo aktualno vprašanje ženske volilne pravice. Splošno prevladuje mnenje, da zmaga republikanec Harding z veliko večino.

Ruska ofenziva proti Wranglu.

LDU, Carigrad, 1. nov. Boljševiki so začeli ofenzivo na vse fronti. Wranglove čete so se morale umakniti. Izpraznile so Bordlanski in Aleksandrovski.

LDU, Moskva, 2. nov. Frontno poročilo z dne 2. t. m.: Na južni fronti naše čete zmagovito prodirajo.

VPRAŠANJE USTAVE.

Beograd, 2. nov. (Izvirno poročilo.) Na eni prihodnjih ministrskih seji se bo pretresalo vprašanje ustave. V političnih krogih vlada pričakovanje kakšno stališče bosta napram temu vprašanju zavzela »Jugoslovanski klub« in »Hrvatska zajednica«.

LDU Zagreb, 2. nov. »Narodno Delo« poroča iz Beograda, da se zdi, da se je v vprašanju ustave dosezel sporazum tudi z Narodnim klubom in ljudsko stranko, ker so določili, da se more stališče, ki ga sedaj zavzemata ti dve stranki vendarle spraviti v sklad s težnjami vsega kabineta, da bi se v ustavnem vprašanju predvsem poudarjala edinstvenost države.

VOLITVE V GRŠKI.

Beograd, 2. nov. (Izvirno poročilo.) Volitve v Grški so preložene od 7. na 14. november.

FAŠISTI IN SOCIJALISTI.

LDU Trst, 2. nov. Iz Pirana poročajo listu »Il Piccolo«: Predvčeršnjim je prišlo v Piranu do hudih spopadov med fašisti in socialisti. Osem fašistov se je pripeljalo s parnikom iz Trsta, da nalepijo proglas za praznino Italijanske zmage pri Vittorio Veneto. Socialisti so jih napadli in vržili enega eks-tenenta v morje. Fašisti, katerim so prišli karabinjerji na pomoč, so se obranili napadalcev z revolverji ter rešili potapljalcega. Drugi dan je prišla z avtomobilom večja grupa fašistov iz Trsta v Piran, je izpraznila z revolverji v roki glavni piranski takozvani Tartinijev trg od ljudi, ki so se morali umakniti v stanovanje in javne lokale. Nato so fašisti vdrli v Delavski dom, zaplenili tam vse spise in razbili vse pohištvo, ter potem odkorakali proti Portorose, kjer so jih čakali avtomobili. Medpotoma se je vnel med korakajočimi fašisti in med socialisti boj na revolverje, ki pa ni zahteval nobenih posebnih žrtv.

POLISKA SE PRIDRUŽI MALI ANTANTI.

LDU, Varšava, 2. nov. Rumunski minister zunanjih poslov Take Jonescu je dospel semkaj. Poljski minister zunanjih poslov knez Sanieha se je izrazil napram rumunskim novinarjem, da so Poljaki pripravljene pristopiti k mali ententi.

POLJAKI SPELEI PLEBISCIT ZA VILNO.

Varšava, 2. nov. (Izv. por.) Poljaki so sprejeli predlog, da naj odloči plebiscit glede pripadnosti Vilne.

PROSLAVA PODPISA PREMIRIA MED ANTANTO IN CENTRALNIMI DRŽAVAMI.

London, 2. nov. (Izvirno poročilo.) 11. novembra na dan podpisa premirja med antanto in centralnimi državami ustavljeno je 2 minuti vse delo in vsa podletja.

OBSEDNO STANJE V MOSKVI.

LDU, Pariz, 2. nov. Švedski listi poročajo, da je v Moskvi proglazeno obsedno stanje, ker se je bati protirevolucije.

ITALIJA KUPUJE DEL JUŽNE ŽELEZNICE.

Trst, 2. nov. (Izv. por.) Laška vlada namerava kuniti anuitete južne železnice v znesku 30.000.000 zlatih frankov, da postane tako lastnik onega dela južne železnice, ki teče čez zasedeno ozemlje, za kar da ima pravico po 249 členu mirovne pogodbe. Radi te kunicije se je odnehal laški delegat v Pariz, da se dogovori s francoskimi delničarji južne železnice.

GIBANJE IZVENSTRANKARJEV V ZAGREBU.

LDU Zagreb, 2. nov. V nedeljo dopoldne je bil javen shod izvenstrankarske politične skupine. Prvi je govoril dr. Snovec, ki je navajal razloge, radi katerih so se mnogi nezadovoljni ločili od sedanjih političnih strank, kakor tudi razloge, radi katerih so se ti nezadovoljni elementi odločili, da nastopijo s svojo izvenstrankarsko listo, da bi jim ne bilo potrebno, vzdržati se volitev in da bi se jim na ta način nudila prilika, sodelovati pri izgraditvi države. Za njim je govoril poslanec Jovo Banjanin, ki je naglašal, da je od dela konstituantne odvisno, ali bomo mi ali Italijani ostali v jadranskem vprašanju zmagovalec. Opisal je na kratko delo obstoječih strank, ter se zavzel za popolno suverenost konstituantne.

TAKO JE PRAVI

Beograd, 2. nov. (Izvirno poročilo.) Blagajnik za nar. predstavnštvo se izplačuje nobenih poslanskih dnevnice več. Dostoj auticipatno plačevanje je ustavljeno.

Okolu male antante.

Ze nekaj tednov se vlečejo po časopisu poročila in uzbijanja o razširjenju male antante na Grčko in Poljsko. Številne so novice o stališču Rumunije v tej zvezi, zlasti ker je slednja s Češkoslovaško in z nami sklenila le ustmen dogovor, tleč se obrambe trijanonskega mira. Očitno je, da nekaj v načrtih ne more najti prave uredbe.

Vodilna misel maloantantne zveze je obramba pred Madžarsko, ki se nikakor neče vživeti v nov položaj, hoteč izrabiti prvo ugodno priliko, da obnovi obseg dežel svetostefanske krone. Imenovane tri države je bilo za to samoočelno dano zvezo hitro pridobiti, kajti opasnost pred Madžarsko, oziroma habzburško reakcijo jih bo združila vsedkar.

Kočljiva pa postane zadeva, ako bi hoteli mladi trojezi dati širšo in trdnjšo podlago. Nadaljna politika posameznih zveznih članov se razlikuje medsebojno v bistvu. Nam je glavni nasprotnik Italija, proti kateri zamaš iščemo zavezništva. Proti Nemški Avstriji, evetualno Nemčiji bi nam in Čehom, navezanim na medsebojno pomoč, Rumunija ne imela interesa pomagati.

Glavna razlika v razmišljanju in težnji interesov pa je v vzhodnem vprašanju. Poljska je prožeta z idejo, da more biti njena eksistenca zagotovljena le dokler je Rusija brez moči, razrvana in razcepjena. Vsa poljska politika je in bo bržkone usmerjena v strujanju slabiti Rusijo, na vsak način pa iskati zavezništke zoper njo. Ona bi torej malo antanto pozdravljala le v toliko, v kolikor bi ta lačila njeno položaj proti Rusiji.

Položaj in politika Rumunije kaže slabe

ne tendence. Bolgarska je majhna in razorožena, Madžarska tudi ne prenevarna, — Rusija pa kot zlovesč nestvor, ki Rumunom ne obeta dobrega. Posest Besarabije, le napoi romunske dežele, obrežuje Rumunom vest, kajti v največji meri je verjetno, da se bo preporočena Rusija spomnila tudi te dežele, izgubljene v dobi narodne piljanosti. Jasno je tedaj, da bo tudi Rumunija najbolj cenila one politične zveze, od katerih bo smela pričakovati protiruske pomoči.

Tako vidimo, da imata v bloku malih srednjeevropskih balkanskih držav Poljska in Rumunija izrazito protiruske interese. Čemur mora nujno slediti tudi njuna zunanja politika. Ali moremo ti Jugoslovani in Čehoslovaki po tej poti?

Na dnu razširjene male antante bi tedaj zvala razpoka. Mi se zavedamo, da v nji naš zunanji politični položaj še dolgo ni zavarovan. Obnova Rusije bo ostala še dolgo tista nedololočljiva številka v naših računih, ki bo vsak načrt lahko čez oči razsula v nič. Kajti vedno bo Rusija, ki ima vse ogromno ozadje absolutno zavarovano, na srednjeevropsko tehniko postavila težko utež kakor mala antanta ali Nemčija, ki bosta v vsakem slučaju ogroženi v hrbtu in od spredaj.

Politična grupacija evropske sredine tedaj še dolgo ne bo mogla priti do skur-nih kontur. Naloga nas, večkratno ogroženih, je tedaj, da z vsami silami pospešujemo notranjo konsolidacijo in se na ta način usposobimo za prehodno dobo vzhodnoevropske krize, ki nas stavlja pred težke preizkušnje.

REGENTOV POVRATEK IZ ATEN.

Beograd, 2. nov. (Izvirno poročilo.) Regent se je vrnil iz Aten z avtomobilom. V Grški je bil regent sprejet zelo navdušeno. Vlada mu je na čast priredila svečani diner. kraljevo sorodstvo na intimno kosilo.

RATIFIKACIJA MIROVNE POGODBE Z MADŽARSKO.

LDU Zagreb, 2. nov. »Riječ« poroča iz Zagreba, da je vest, da je ententa Madžarski podaljšala rok za ratifikacijo mirovne pogodbe do 15. novembra, izzvala v naših političnih krogih precej neugoden vtis. V naši vladi se pazljivo spremlja razvoj dogodkov v Madžarski. Naša vlada bo skupno z ostalimi člani male entente budno pazila, da se Madžarska ne bo odtegnila svojim obveznostim, ki jih ji nalaga mirovna pogodba. Vsekakor bo v kratkem došlo radi tega do izmenjave misli med državniiki male entente.

LDU Budimpešta, 3. nov. Zunanji odsek narodne skupščine je danes sprejel trijanonsko mirovno pogodbo v splošnem in v podrobnostih.

KONEC STAVKE V ROMUNIJ.

LDU Bukarešta, 1. nov. Splošna stavka v glavnem mestu in po deželi je popolnoma končana. Promet na železnikah in po Donavi se redno vrši. Delavski sveti v železniških delavnicah so se razpustili.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA. 2. novembra.

Valute in devize.

Zagreb: Devize: Berlin 185—190, Italija 525—530, London 470, Pariz 870, Praga 162—164, Dunaj 32.75—33. Valute: dolarji 137.50—138.50, avstrijske krone 35.50—36, 20 kron v zlatu 496—500, italijanske lire 520—525.

Beograd: Franc. franki 120—125 dolarji 25—31.50, lire 134, češkosl. krone 44—45, marke 48.50—49, avstrijske krone 9.50—9.70, napoleoni 124—124.50.

Curib: Berlin 8—, New York 63%, London 21.96, Pariz 40.20, Milan 23.25, Praga 7—, Budapešta 1.30, Dunaj 1.95, avstrijske krone 1.50.

Dunaj: Pariz 299—312, Budapešta 87.97, Varšava 115—135, Praga 490—, 0, dinarji 1200—1250.

Praga: Beograd 244, lire 334, francoski franki 565, dolarji 89.50, funti 317, poljske marke 25—, avstrijske krone 19.75.

Berlin: Italija 292.20, London 274.45, New York 97.92, Pariz 501.95, Svica 1251.20, Dunaj 23.52, Praga 86.65, Budimpešta 15.98.

Efektii.

Zagreb: Banka za Primorje 1000—1190, Eskomptna 1500—1550, Jadranska 2100, Jugoslovanska 630—655, Ljublj kredita 1015—1030, Praedtediona 9000—9300, Riječka pučka 425—430.

M. Zevaco:

Kraliev vitez.

Zgodovinski roman.
(Dalle.)

In Laffemas je izginil v temi kakor netopir.

Vitez de Canestanz je bil sam na svetu: imel ni sorodnikov niti prijateljev. Edina njegova duša je bil Cogolin. Toda Cogolina je umel biti več nego zvest oporoda: ni mu manjkalo bistroumia, ne srca. In Canestanz je moral nocoj za vsako ceno iznovečati svojo srečo. Začel je tedaj, in Cogolin ga je poslušal. Povest se je vlekla več ur in bi se bila še, da ni zmotil viteza šum, ki je prihajal od zunaj. Slišalo se je, kakor bi bil obstal nekakšen voz pred hišnimi vrati. Vitez in Cogolin sta šinila na noge ter stonila k lini: v luči sve-

čke, ki lo je držal nekdo, sta videla težko tekočo pokrito s platnom, ki ga je haš snemalo dvote ali troje mož.

»Podvizaimo se!« je velel tisti, ki le svetil.

»Viž ga!« je zamrmral Cogolin. »ai sem vedel! To le oni, ki le nalet postilno.« Zdi se, je dodal, »da misli olemič izpremeniti našo balto v tihotansko skladišče. Le glejte kako skladišče razno blago.«

Preden je minilo četrto uro, le bila telega izpraznjena in nie tovor, ki ga je imel Cogolin za »razno blago«, prenešev v nekdanjo nvisko sobo. Plenič je zaklenil hišna vrata: voz se je obrnil in oddrdral. Po zamolkdem glasu koles je vitez spoznal, da so bila iz previdnosti ovita s slamo. Še nekaj trenotkov, in cesta je ležala svet v nasčobni tihoti.

»Steniva porledat, kaj skrivato,« je dejal Canestanz.

Šta sta v pritličje. Danilo se je, toda velika izba je bila še mračna. Cogolin je prižgal svetilko. Nenadetan prizor se je ponudil njunim očem!

Ob zidu je slonelo petdeset arkebuz in petdeset sulic: k drogu vsake sulice je bilo privezano krenko bodajo, h konitu sleherne arkebuze pa bojni samokres.

»Oho!« je vzkliknil Canestanz.

»Ta kontrabanda je volaška!«

Na plahiti, ki so to bili pogrnili v kotu je ležalo v najlepšem redu petdeset nenolnih oblek kraljevske garde!

»To nomeni poulični bol!« je zamrmral pustolovec in prebrel. Še enkrat je preštel orožje in obleko.

»Vsega je petdeset!« je dejal.

»Orrema za petdeset gardnih volakov!«

»Res dobro skrbje za varnost ne-

govega veličanstva!« je pridomnil Cogolin.

Canestanz je stonal besno semintia. Oči so se mu iskrole, roka je krivila kakor bi delila lute udarce.

»Kaj vas drži?« je vprašal sluga osuplj.

»Tenecl!« je zaril Canestanz. »Mari ne vidiš, da lih držim laz? Koga vprašas? Videl boš! Vrniva se v našno podstrešje in čuiva noč in dan! Niti ne ganeva se nikamor. A kaj bo s konji? Spravi lih za teden dni v najbližjo postilno. Zdat.

Cogolin je mola sreča gotoval!

»Magari, gospod,« je dejal Cogolin. »Toda — kaj sem hotel reči? Ali niste omenili da bi šla stanovat k »Zlati več?« Kakor slišim, le tam silaina kuha.«

»Molči!«

Vse se je zgodilo po vitezovih besedah. Konja sta morala k »Dobremu srečanju«, kjer sta bila za po-

trebo brž pri roki invendar na v nanotje. Canestanz na se je vgniez-dil s Cogolinom pod streho, kakor ki mislila ostati tam vse žive dni. Le nopoči je smel sluga iz hiše, da le prinesel živil.

Minilo je pet brezkončnih dni, ki so videli Canestanza nekaterikrat v dvomu, ali se ne bi raiši odrekel tel radovoljni straži. Per večer je vrzel nujsko v koruzo in sklenil pobrati zjutraj šila in konita. Vso tisto noč ni zatislil oč.

»Pet dni sem zavravil!« je renčal sam nad seboj. »Gizeli sem dejal da odhiam zanjo v boi ter postavim Pariz in Francijo na glavo, če bo treba: zdat na se valtam v slami že peti dan! Joi memi široko ustnežu, klavrnemu bahaču!«

Okrog enaiste ure je zdaici stre-sel Cogolina ki je snal:

»Vstani, stoni na konie! Ne mo-rem se krotiti do jutri!«

Ulica.

Danes v dobi takomenovane demokracije izvršuje ljudstvo, nositelj državne suverenosti, svojo najvišjo oblast po parlamentu, ki ga je poverilo v to svrhu. Da je zadeva poverjena v našem času Narodni predstavnici nekoliko kočljivejša vprašanje, to je le slučaj posebnih političnih razmer. V načelu stavek le velja: po poslancih oziroma posredno po najvišji vladi, izvršuje ljudstvo svojo voljo v državi.

Tako normalno stanje bomo dobili šele s prvim voljenjem, torej prvim resničnim ljudskim parlamentom. Upajmo, da se bo naše ljudstvo dne 28. novembra pokazalo zrelo in da bo pri volitvah res pokazalo svoje pravo lice.

Zivahno, politično samostojno ljudstvo pa svojo voljo izraža tudi na druge načine. Izmed teh je najpreprostejši izraz potom uličnih manifestacij. Ulica pa dostikrat ni le najenostavnejši, marveč tudi najvernejši, najzrejši način ljudskega glasovanja.

Za bog smo mi navajeni smatrati ulico kot nekaj slabega, kot pojav, ki ga je treba izločiti iz javnega življenja. V resnici pa se javno mnenje malokdaj kaže tako nepotvorbno kakor v ulici, in izbruhne narodna jeza ali veselje malokdaj tako neposredno in tako resnično kakor z manifestacijami ulice. Politično zrelo, osveščeno in agilna ulica je vest vladi, le oni činitelj, ki izvaja presojo na vlado, kadar drugi ljudski organi ne morejo ali ne marajo nastopiti dovolj hitro in dovolj energično.

Vzemimo konkreten primer. Pri nas se vse jezi na vlado, da pricima preostale Nemce preveč z rokavicami, da jih sprejema zopet v državno službo in jih postavlja celo na taka važna mesta, kjer za nemško-nacionalno mislečega človeka ne bi smelo biti mesta. Časopisje prinaša novice o takem vladnem postopanju z energično grajo, vsi beremo in vsi govorimo o tem z največjim ogorčenjem, skratka ako bi napravili tozadevno glasovanje pri politično agilnem delu naroda, bi proti vladni politiki združili absolutno vsa zavodno javnost. In vendar si upa vlada delati nasprotno.

Kje je torej napaka? Očitno da v srcih odgovornih oziroma merodajnih činiteljev, ki se jim to ne zdi nepravilno. Da bi se parlament, zlasti sedaj, pečal s temi detailnimi vprašanji, tega ne bomo pričakovali. Ali ni tedaj naravno, da bi se vzdignila ulica in da bi alarm z ulice prestraši škodljive oportuniste ter jih naučil spoštovati zavedno narodno voljo? — Mi dobro vemo, kako se take vrste imenovanja izvrše. Tle nekdanji nemški mogotci imajo na naših visokih mestih dobre znanke iz stare dobe, dostikrat igrajo nemške žene visokih naših gospodov posredovalno vlogo. Par vpludnih obiskov, par toplih intervencij, — in pristojna mesta so omeščena. „Pa boj potihem, da ne bodo časopisi zagnali prevelik krik... saj veste, kako je...“ Stvar je rešena, bivši avstrijski nadlež sedel na gorkem, par ostrih notic po listih in — zadeva je pozabljena.

Ali ni v tem položaju ulica naravnost moralno prisiljena intervenirati ako gospoduje na odločujočih mestih predvoljna mentaliteta? Ako bodo imeli visoki gospodje tako malo razuma za samozavestno mišljenje svobodne mlade dobe, naj jih nauči primerne vedenja — strah pred ulico.

Korošci pri regentu.

19. oktobra dogodbe te sprelet denutacije Korošcev regent Aleksander v dvorcu na Terziju. Prestolonaslednik le pričakoval denutacije v svoji sprejemnici. Odnosnostvo se je uvrstilo pred kraljevičem v polukrog na čelu z vseučil. prof. dr. Kuščem vo. dr. Piskernikovo in poslancem g. Grafenauerjem.

Vodja denutacije vseučil, prof. koroški rojak iz Podlune dr. Kuščel je regenta nagovoril:

»Kr. Veličanstvo! Deputacija Slovencev iz Koroške proti katerim le formalno odloči plebiscit. Vam izraža svojo udanost. Prosi samo, da bi naša monarhija storila vse da se ta plebiscit, ki ni izraz volje naroda, nikdar ne prizna Koroški Slovenci smatrajo kakor dostel tudi za nasprej za svojo edino pravo domovino le kraljevinu SHS, katere živi predstavnik ste Vi. Visočanstvo! Mirno in udani v voljo božjo hočemo koroški Slovenci počakati onega dne, ko jim bo soleno in omogočeno povesti Vas. Visočanstvo, kot svo-

lega kneza na vojvodski prestol na Gosposvetskem polju. Do tistega časa na prosilo za Vašo zaščito in Vam prisegajo zvestobo do groba. Ščitite nam. Visočanstvo, našo rojno zemljo zibel Slovencev! Utrdite zornat kamen, ki se je zbral v stavbi naše širne lene domovine. Spasite nas, tužne koroške Slovence! —

Regent je bil vidno ranjen po nagovoru dr. Kuščela ter je takoj vprašal denutacije, kako je bilo mogoče da je prišlo do takega nenrčakovanega rezultata? Vodja in vsi člani denutacije so regentu pojasnili način in pot, ki je prinesla Slovincem negativni uspeh. Prestolonaslednik je nato slovesno obljubil denutaciji: »Celokupna vlada in dinastija ne bohta pozabili koroških Slovencev.« Z besedami: »Pozdravite v našem imenu brate, ki so ostali tam!« se je regent prijazno in luheznivo poslovil od vsakega posameznega člana denutacije ter mu v slovo stisnil desnico. Odnosnostvo koroških Slovencev je dobilo prepričevalen utis pri vladi kakor pri regentu da vlada in dinastija ne bohta pozabili ne zamislili koroških Slovencev.

Zanimivo je da so denutacije koroških Slovencev v Beogradu vsenpoved zasledovali nemški častniki stalni sodrujnik berlinskih listov Denutacija le videla kako se Nemci povsod nazno zanimali za koroško vprašanje, dobila na te v Beogradu vtis da bo obrodila nitena intervencija pri vladi in regentu dobor sad.

Ustavni načrt.

Beograd, 1. novembra.

Na podlagi sklena ministrskega sveta le minister za konstitucijo izdelal načrt ustave. Odlok ministrskega sveta vsebuje nekoliko osnovnih načel in minister g. Marković le izdelal ustavni načrt natančno po odločbi ministrskega sveta. Ustavni načrt predvideva edinstveno državo z enim zakonodajnim oblastvom kot monarhijo z dinastijo Karađorđevićev ter občinsko, okrajno in pokrajinsko samoupravo. Te dni bode izbrani ministrom na en izvod ustavnega načrta, ministri bodo morali stvar v desetih dneh proučiti. Vsak član ho moral predložiti svoje pisumeno mnenje o ustavnem načrtu.

Mala antanta.

Praga, 2. novembra.

Rumunski zunanji minister Take Jonescu le odločeval v Varšavo. Pogajanja ki so se vrtila za nemovo prisotnosti v Pragi so končala s popolnim sporazumljenjem glede aktualnih političnih vprašanj nasehno male antante in vpleta medsebojnih odnosov med prijateljskimi državami. Ko se le razpravljalo o stališču, katero zavzame francoski, angleški in italijanski zunanji ministri namreč Osrednji Evropi, se le ugotovilo da obstoja med njimi in med malo antanto z ozirom na zvezo držav male antante popolno sovlasje in sporazumljenje in da kombinacije ki se jičejo Madžarske, niso več aktualne. Take Jonescu le dosevel da se le dogovor med Českoslovaško in Rumunijo, ki le hit svoječasno sklenjen v Bukarešti, vnovič potrdil.

Profesor Ivovske univerze S. Askenazi sedaj zastopnik Poljakov pri svetu Zveze narodov le označil razmerje Poljske do male antante sledeče: »Poljska čuti do Rumunije in Jugoslavije zelo živahno simpatijo, ne more pa se pozabiti Českoslovaške, da le pričela tečinsko vprašanje v času, ko le bila Poljska od boljševikov omejena. Sicer na spodu Poljska s svojimi 30 milijoni prebivalcev preje v veliko ko pa v malo antanto.«

Manifest italijanskih komunistov.

V Milanu le bil sestanek skrajne socialistične levice, na katerem le bil sestavljen manifest ki obseva vse zahteve levih komunistov. Te zahteve se glase:

1. Stranka se imenuje komunistična (oddelek komunist, internacionala) 2. Izdela se z zahtevami III. internacionala skladen program 3. Izobčene vseh, ki tega ne podpišejo. 4. Uvedba preljusne dobe za člane. 5. Stroga disciplina. 6. Delo stranke obsega: a) Priprave vstaje in uporabe vseh protizakonitih sredstev, b) c) d) Osvoboditev strokovnih orga-

nizacij potom komunistov. e) Voilina udeležba v svrhu razkrojitve demokracije. f) Vsi zastopniki stranke v raznih zastopih so podrejeni nadzorstvu strankinega vodstva. g) Kontrola agitacije in tiska potom vodstva. h) Ozke zveze z mladinskimi organizacijami.

Absolutizem le popoln, vračanje le le, če bo tudi osrečil delavstvo.

Premoženjska oddaja v Italiji.

10. oktobra le bil v Italiji vplačan prvi obrok premoženjske oddaje, ki sloni sedaj samo na provizoričnem obdobju ker se predpisuje davček na samonrečni davkoplačevalcev. Premoženjski oddaji podleže le premoženja, ki presežajo višino 50.000 lir, bodisi da le kapital svoboden, naložen ali vezan. V celem le priznalo 301.080 oseb, da ima preko 50.000 lir premoženja ali 1% vsa prebivalstva. Dosedaj le bila oddala izvršena pri 225.000 davkoplačevalcih, ki imajo kakor so priznali 45½ milijard premoženja. Povprečno ima vsak 213.000 lir kar vzbula sum da manjši bogataši niso priznali vsa svojega premoženja. Milionarjev ima Italija 5115, ki imajo preko 12 milijard premoženja. Večina teh milijonarjev živi v bogati Lombardiji (1129), dočim jih šteje Sardinija samo 21. Prvo leto prinese premoženjska oddaja državi 400 milijonov lir.

Dieslovi motorji.

Pod pretvezo vojaških ozirnov le zahtevala antanta od Nemčije uničenje vseh Dieslovih motorjev. Proti tej zahtevi se le naravno uprta vsa Nemčija in dobila le močnega zavetnika, ki pa gotovo ni pričakovala Nemcem so se pridružili Francozi in njih listi so odkrili vso umazanost ki se skriva za zahtevo uničenja motorjev.

Pariski list »Oeuvre« konstatira, da zahteva ni izšla od Francozov temveč od Angležev ki se boje da bi z uporabo Dieslovih motorjev pala potreba angleškega premoženja, kar bi povzročilo porenitev premoženja. Angleška na hoče da le nemogoče drav kar ovira razvoji francoske industrije katere konkurence se Angleži boje.

V listu »Paris Midy« nastopa senator Béranger enako odločno proti angleški zahtevi ki le imenuje »imor nemške industrije« in »ovracanje državnice«. Francija mora proti tej iz konkurenčnih poblenov naroljeni zahtevi z vso silo nastopiti. Enako nišejo tudi drugi listi ki pravijo, da le privolila Angleška v porušitev konfisciranja nemškega imetja samo zaradi tega, da pripravi la za svojo zahtevo. Zavezništvo Francozov bo Nemcem sluzno pomagalo in uničenje Dieslovih motorjev bo s tem preprečeno.

Nameni francoske politike.

»Daily News« pričeljele odprto pismo Poincaréu, ki le po naziranju angleških politikov se natoljiveča politična osebnost v Franciji: Pariska politika triumfira nad washingtonsko. Glavni namen vaše politike le popolno politično in gospodarsko uplčenje Nemčije. Na eni strani se vrozi Nemčiji z velikansko odškodnino na drugi strani pa se le ronaio vira za gospodarsko moč ki li omogočilo plačati nametno vojno odškodnino, ki le zahteva pravilnost Nemško ljudstvo stare Avstrije le opranjo svoje zemlje. Kontinent le poseljen z vojaškimi komisijami. Francoska politika le bodrila polsko pri nlenem blaznem imperializmu. Francija podpira Wrangla in onemogočilo mir z Rusijo. Madžarski so pustili vojsko 390.000 mož, dočim se dovoli Avstriji le 30.000 in Nemčiji 100.000 mož. Ordiner nadležine: Vaša politika vodi k prekinjenju prijateljskih odnosov z Anglijo in Italijo in v tralno sovraštvo z Germani in Slovani. Trgovina v Evropi le oerožena, ker se ljudje ščuvajo in bulskalo drug na drugega.

Vprašanje Vilne.

London, 30. okt. »Morning Post« javlja iz Vilne: General Želigovskij, ki ho oiačil svoje čete z meščani, le izjavil, da njegovih ljudi, ki so prišli v mesto kot meščani, ne bo nihče nrenodil z domačih nemšč, kjer ni-

stilo ostati dokler ljudstvo samo ne odloči svoje usode.

Vilna, 30. okt. Predsednik vladne komisije osrednje Litve le izjavil da smatra komisija sedanje vlade za svojo glavno nalogo sklicanje ustavotvorne skupščine. Sporazumni možnosti osrednje Litve sta dve: ali sporazum z Litvo ali na zveza med osrednjo Litvo in Poljsko pri čemur bi dobila Litva samonpravo.

LDU Varšava, 30. V včerašnji seš državnoborskega odseka za zunanje zadeve le izjavil poljski zunanji minister knez Sanieha, da sprejme poljska vlada predlog zveze narodov glede glasovanja v Vilni pod nastopnimi pogoji: 1. Pri glasovanju ho klo za odločitev med Poljsko in Litvansko. 2. Glasovanje se izvrši kolikor mogoče hitro in enostavno. 3. Poljska vlada ne prevzame nase naloge da odstrani čete generala Želigovskega iz ozemeli, katere ima zasedene.

Čita.

Po katastrofi Kolčakove armade le bila zrušena sibirski fronta in boljševiki so nastali gospodarji Sibiri. Ne sicer vse Sibiri, ker vzhodno od Irkutska, za divnim baikalnim jezerom se le pričela nova država sicer mala in neznatna ki li obsegala dosti več ko najbližji okolici malega mesta Verhne Udinska, ki na le vendar bila v stanu da le zaustavi zinaoviti pohod rdečih čet.

Ne ker li imela v sebi to silo, ali ker se le prebivalstvo ozvevalo za nio temveč ker le bila na milosti Japoncev duhovna ko vmesna država dveh močnih nasprotnikov. Sovjetske Rusije in atamana Semionova, eksponenta Japonске.

Država vzhajajočega solca le imela svoje ruske interese tu zato le rabila ljudi, ki bi delali nieno rusko

politiko. Ataman Semionov, vladar Čite, vladnega mesta Zabakalia car Mongolov, knez Buriatov, kakor so le rad nazival, vodja zabakalskih kozakov in po smrti Kolčaka v Sibiriji edin nomoben nasprotnik boljševikov le bil v stiski in le rabil izdatne pomoči ker drugače nade neusmiljeno pred viro nastopajočih boljševikov in celo Čita njegova živahna prestolnica zavetišče vseh antiholjševističnih elementov razprostre rudičini ranor. Da ohrani sebe le prevzel Semionov japonsko orienacijo in japonski polki so ohranjevali njegovo vlado v Čiti.

Prvotno so sicer poljskili boljševiki da kljub japonskim haometom osvoje Čito, ali regularna japonska armada le s strojnimi puškami pokosila nenrevidne naradalec in tedaj le nastala vmesna država deštvo in Čita le ostala Semionovu. Tedaj na le nastala Čita tudi simbol.

Z vrozo le vladal Semionov in brez strahu le opravljal la za svojo dinastijo. Njegovi uradniki so prekosili v korupciji carske in njegovi oficirji v vrozi, sovjetske komisarije. Kakor krona korupcije in nasilstva le veljala Čita v vseh, zapirala nor sovjetski Rusiji na vzhod in imela mononol bogate vzhodne trgovine.

Proti temu sistemu so izbruhnile silne vstale na vseh koncih in kraji in velike Japonce toliko žrtve da so zapustili končno Semionova in Čito. Tedaj na le moralo priti samo eno — in kakor poroča, hrzlov se le tudi zvedilo: Čito so osvojili 23 t m boljševiki in Semionov le pobegnil v aeroplanu.

Da le padla ta poslednja trdnjava črnih elementov ho nozdravil gotovo vsak človekoljub. Ali v azirskem ozračju kjer so Mongoli prvotno nrehivalstvo le nevarnost da stoni na nieno mesto nova vlada strah in Čita osrane dalje kot krvavi simbol ruske državljanske volne.

Jugoslavija.

Pogajanja z Italijo.

LDU Beograd, 1. nov. »Politika« poroča iz Trsta: Eden od voditeljev italijanskih nacionalistov, Savizilo, le izjavil novinarjem, da sedanj moment za direktna pogajanja z Jugoslavijo ni ugoden, ker je se danja vlada v Beogradu začasna. Ako bi pogajanja o ladiranskem vprašanju končala ugodno za Italijo, bi nova jugoslovenska vlada, ki bo izšla iz konstituante, ne hotela izvršiti sporazuma.

LDU Rim, 1. nov. Kakor poroča »Temosa«, se bodo vrtila italijansko-jugoslovenska pogajanja v Canagii pri Rapalli.

Narodno predstavništvo.

LDU Beograd, 1. nov. Predsednik narodne skupščine dr. Vukčević, ki le bival nekaj dni v Požarevcu, se le vrnil danes v Beograd. Vlada se mora takoj sporazumeti s predsednikom narodne skupščine, ker se mora sklicati seja začasnega narodnega predstavništva.

Razna poročila.

Francosko-madžarska konvencija.

LDU Berlin, 2. nov. Listi javljajo iz Pariza z dne 1. t. m.: Kakor javljajo iz Londona, le izjavila angleška vlada, da ne priznava francosko-madžarskega tajnega dogovora, ki le bil svoječasno sklenjen v Goodellose. Vsed tega le francoska vlada Madžarski naznanila, da se bo pogodba razveljavila.

Moskovski protest proti angleškim napadom podmornic.

LDU London, 1. nov. Krash le izročil angleškemu uradu za zunanje zadeve prepis note moskovske vlade, v kateri Rusija protestira proti temu, da so dobile angleške vojne ladje povelje, naj napadajo boljševske podmornice in voje ladje v Crnem in Baltičkem morju. Moskovska vlada se ne smatra več v volnem stanju z Anglijo, — Druka nota, ki jo le tudi izročil Krasni angleškemu zunanemu ministarstvu, protestira proti pohodu čet generalov Bolshova in Petljura.

Zveza narodov.

LDU Pariz, 2. nov. Po vestih iz Zeneve le včera tajništvo zveze narodov odprlo svoje oficijelno pisarnico.

Borza.

LDU Beograd, 1. nov. Valuta: 20 dinarjev v zlatu 23.10—23.30, francoski franki 224—225, dolarji 34.30—34.50, lire 133—134, bolgarski levi 42—42.25, rumunski lei 56.25—56.75, nemška marka 48.75—49.

Francoski socialistični marščaj za tretjo internacionalo.

LDU Pariz, 2. nov. Kongres francoskih socialističnih mladinskih organizacij le v svoji včerašnji sklepni seji s 3453 prot 1943 glasovom sklenil, da se imenuje organizacije priključijo komunistični internacionali.

Nova rudarska stavka.

LDU Bruselj, 1. nov. (Havas). Kakor poroča »Sols«, so rudarji v kotlini Charleroi danes leli stavkati, ker se do 1. novembra ni ugodilo njihovim zahtevam.

Preprečeno vletitvostapve valute.

LDU Dunaj, 2. nov. Včerašnji jutraj so, kakor javlja »Korrespondenz« Wilhelma, pred odhodom brzovala Dunaj—Trst aretirali šest oseb, med njimi kontrolorja le kuharja mednarodne družbe spainih vagonov, ki so poizkusili štiri milijone nežigosanih kronskih bankovcev vtihotapiti v inozemstvo in izkušali kriminalne uradnike podkupiti z velikimi vsotami. Odkod da imajo nežigosane bankovce, niso hoteli povedati. Dosedaj le dognano, da le šestotica v zadnjih tresh do štirih mesečih vtihotapila v inozemstvo tuje valute, in sket Kerenskaga-rublje in pa nežigosane kronske bankovce.

Gospodarstvo.

+ Prva jugoslovenska tovarna gumbov se snuje v Slovenski Bistrici, na kar občinstvo ponovno opozarjamo. Tovarna bo opremljena z najmodernejšimi stroji, izdelavale se bodo vse vrste gumbov iz reza, lesa, kosti in pločevine, vsled česar tega blaga ne bo treba več uvažati.

Dnevne vesti.

— Mednarodna razmejitvena komisija ki se je nameravala preko zime preseliti v Gradec, ostane še nadalje v Mariboru, dokler ne izvrši svojega dela. Razmejitveno delo bo končano najbrže snomladi. Italijanski član komisije je odpotoval v Gradec.

— Pravo maščevanje nad nemškimi obrtniki na naših spodnještarskih mestih ni v razbitanju lokalov temuč v doslednem boikotu. Razbite mariborske kavarne dobilo popolno okrožno lastništvo. Nostoiha še holi arepantno kot noproci, a slovenski vstle podnirak s pridnim obiskom nemško-oholost Z našo doslednostjo hi napravili tem nezdravim razmeram kinalu konec. Dokler se ti zakrknjeni renevatil ne prilagodijo v srcu in na zunal novim razmeram, niso vredni da prestopi Slovenec drag njihovih lokalov.

— K stenarilam pri poroškem nlehscltu. Včera se je opetlhal v Beograd policijski svetnik Kerčevan, da poroča o nemških vlasovalnih stenarilah. G. Kerčevan je bil takol no dovršenem nlehscltu noslan z več policijskimi prradniki in avent na Koroško, da je ugotovili večje vlasovalne stenarilne in nasilstva.

— Državni davek na koncerte, sokolste telovadbe in celo na predavanja v našem kulturnem živlu zadal težko rano. Večni protesti proti tej krivični naredbi, ki kulturo naravnost ubila, so romali v Beograd, in konč. so gospodje vendar uvideli, da le davek na kulturne priredbe treha znižati na 10%, ker je lasno, da koncerti in telovadha niso posvečene zabavi, marveč vzglo ljudstva, naitiho že duševni ali telesni. Neumestno in res nesposmetno je pa, da le treha pred vsako priredbo plačati davek v naprej in tekoni petih dni po prireditvi prositi za povračilo plačanega davka od neuporanih vstopnic. Takih prošenj leži na finančnem ravnatelstvu že par mesecev kar na kupe in nitiha se ne zmeni za nie. Prosimo tedaj teba, da finančno ravnatelstvo dotični kup Prošeni čimprej reši in čimprej povrne preveč plačani davek.

— Nezakurjeni železniški vozovi. Pri tedanjih občutni zimi le za potujoče občinstvo prava muka, da se mora za drag de nar voziti v nezakurjenih vozovih. Navadno se pri razbitih šipah, v dveh letih bi se pri dobri volji menda vendar že bile lahko popravile celi za napeljav pare v vozovo. Dr. Korošec pač ne sluti, koliko kletvica pada na nleha.

— Koliko zahtevalo rudarji? Kakor znano, zahtevalo rudarji 134% povlika na plači in povisane nabavne prispevka. Po novih zahtevah bi moral dobivati neozelen rudar najmanj 85 K, oženjen 122 K, z enim otrokom 156, z dvema otrokoma pa 190 K itd. Ako se zahtevam ugodi, se bo rudarji meterski stot premoaga za 27 K.

— Nezastitane vinske cene. V slovenjebiškiem okraju prodajalo mošt soritarjih vrst, kakor je traminec, po 40 do 45 K za liter.

— Zburovanje srbskega novinarskega društva se je vršilo te dni v Beogradu. Od 76 bouzrajskih poklicnih novinarjev, članov udruženja, jih je prišlo na zburovanje 53. Na seli je bil med drugim prečitan tudi predlog o pravih luxoslovenskega novinarskega udruženja. Izvoljen je bil poseben odbor, ki bo proučil predlog in ga pntem s svojimi izpremembami in popolitvami predložil na kongresu v Zagrebu. Dosedanji člani uprave so bili na novo izvoljeni.

— Koroški dijaki - begunci, ki so prej študirali na velikovski gimnaziji ali na velikovskih učiteljskih, lahko nadaljujejo svoje študij na muškem učiteljski in na gimnaziji v Mariboru. V zadevi stanovama se naj zglašijo pri gosp. župniku Gabronu na okrajnem glavarstvu v Mariboru, ki se trudi, da bi preskrbeli stanovanja.

— Ukaz o imenovanju in napredovanju uradnikov. V ministruv za promet se pripravila nov ukaz, s katerim se imenujejo in napredujejo uradniki. Ukaz se bo podpisal takol, ko se vrne prestolonaslednik iz Aten.

— Imena predsednikov volilnih odborov v naši kraljevini so objavljena v »Službenih Novinah« z dne 1. t. m.

— Tekom tega tedna se bodo začele oddajati kandidatske liste sodiščem prve stopnje. Kandidatsko listo sme predložiti v vsakem volilnem okrožju najmanj sto volilcev. Rok za izročitev kandidatskih list se konča 14. novembra.

— Umrl je na Vrhniki štabni živinozdravnik v rokoju g. Anton Setinec. Pokojnik je bil doma v Brežicah ob Savi in dober Slovenec kljub temu, da je bil 41 let v vojaški službi na Tirolskem, Madžarskem in Poljskem. Star je bil 72 let. N. v m. p.

— Razpisane zdravniške službe. V Uradnem listu je razpisana služba okrožnega zdravnika za Sevnico, ki naj obenem substituirajo zdravstveno okrožje Loka pri

Zidanem mostu. — Razpisana je služba okrožnega zdravnika na Trti pri Školji Loka. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— Volilni material se kmalu razpošlje. V ministruv za notranje stvari se pripravila vse potrebno, da se volilni material čim prej razpošlje po notranosti države. Ministruv ima menda že zadostno število volilnih skrinjic in kroglje na razpolago.

— Prezgodnja zima. Od vseh strani prihajajo poročila o nenavadno hudi mrazu. Celo v Italiji, kjer je huda zima nekaj redkega, so bili te dni veliki snežni viharji. V Milanu je padel sneg 20 cm visoko. Iz Sarajeva poročajo, da je tam kazal termometer že 10° pod ničlo. Istotako hud mraz je v Avstriji, na Madžarskem itd. Tako zgodnjega mraza že dolgo let ni bilo.

— Nesreča ali zloben namen. Daj Lucija se le peljala na vozu z materjo domov v Trzin. Prišedši na Črnuški most, je nenadoma priletel od nekod izstrelek. Zajel ji naravnost v levo oko. Ne mati, ne sama nista spazili nikogar. Le mati je čula mal pok, kakor od kapsella. Morali sta obrniti takol proti Ljubljani, kjer jo je dala mati v bolnico.

— Izsledena tatlica. Dne 25. oktobra je prodala neka ženska na sejmu v Velenju konja in voz po zelo nizki ceni za 5000 kron, kar se je velenjskima orožnikoma, Antonu Rojku in Josipu Grlicu, zdelo zelo sumljivo. Zasedovala sta omeneno žensko, ki se je po prodaji takol odstranila. In jo drugega dne aretirala v neki gostilni v Celju. Izkazalo se je, da je osumljenka neka Pani Krasnik iz Orabjanja in da je voz in konja ukradla posestniku Marji Kuševci v Lihučah pri Pilberku, o čemur smo že poročali. Ukradenega konja in voz so izročili zopet lastnici nazaj. Orožnikoma ki sta se res potrudila odkriti tatvino, vsa čast.

— Verižniško družbo z valuto je nedavno izsledil verižniški urad in jo občinu kaznoval. Kakšne so bile kazni, verižniški urad ne mara povedati. Kolovodja te družbe je bil neki milijonar. Zidaršč iz zasledenega ozemlja. Pomagala pa mu je neka ženska iz Františkanske ulice.

— Kopališče Lipih odgovarja na mnogobrojna vprašanja, da bo kopališče odprto celo leto. Obenem prosil, da lavi vsakdo pravčasno svoj prihod, ker se le za zimsko sezono prilavilo že veliko število posetnikov. Uprava kopališča Lipih.

— Naročnje oblike za gospode, kostime, plašče za dame pri P. Potocnik, Še lenburgova ulica 6/L Ljubljana.

Ljubljana.

— Združeni pevski zbori Ljubljanski so na dan Vseh Svetih popoldne on treh zapeli na pokopališču pri Sv. Križu tri žalostinke. Pozdravljamo ta skupni nastop in želimo, da se čimprej oživi Zveza slovenskih pevskih društev, ki bi imela lep in važen delokrog v našiem pomenu besede. Pevska društva po deželi potrebujejo nasvetov in podpore iz našega kulturnega centra Ljubljane. Marsikat bi se dosetile za napredek pevskih društev, ki životarile po zaslugi delavnih pevovodij. Ljubljanska pevška društva pa nam bi posameznim in v skupnih nastopih predstila vsako leto vsaj en koncert, na katerem bi tekmovala in izvajala najnovejše proizvede slovenske in jugoslovanske zborovske literature. Poedina društva itak delujejo vztrajno, treha se smotrenega, skupnega delovanja in medsebojne priateljske vzajemnosti med posameznimi društvi. Čas je, da se tudi naša pevška armada primerno oboroži in izvežba ter se pripravila na 1. pevski praznik, katerega že dolgo pričakujemo.

— Deželni muzej ostane radi pomanjkanja kuriva od 1. t. m. za splošni poset tudi ob nedeljah zaprt.

— »Gospodstveni zvon« vabi vse odbornike k važni seli v sredo danes 3. t. m. ob 3. uri popoldne na magistratu. Nadalje vabi društvo vse člane in vse one, ki se zanimajo za društvo k izrednemu občenemu zboru, ki se vrši v četrtek dne 4. t. m. ob 8. zvečer na magistratu. Koroški begunci pridite tudi Vi, ker gre za vas.

— Obrtniški večeri. Vsi delavci sklepa načelstva obrtnih združenj v Ljubljani se bodo vršili prijateljski sestanki združenih članov in njihovih obitelj. Prvi obrtniški večer se vrši v ponedeljek 8. t. m. ob 7. zvečer v salonu gostilne g. Tine Mraka na Rimski cesti. — Engelbert Franchetti, I. r. načelnik.

— Komorni kvartet (brata Zika, Sanci in Cerny. Po koncertih v Trzinu in Ptuj (11. in 18. okt.) koncertira dne 6. nov. v Mariboru, 7. v Celju in 8. v Novem mestu.

— Privatni poduk za balet in moderno plesno umetnost začne s 15. t. m. Helena Poljakova, članica narodnega gledališča, profesorica jugoslovanskega konzervatorija ter bivša članica petrograjske carske opere Poučevali se bodo: klasični ples, karakterni ples, moderni ples, plastika in lepo vedenje ter mimika, in to v skupinah: I. za otroke od 8—14 let, 2. za odrasle od

15 let naprej. Prijava se sprejemajo na Gradšču 10/II. od 12.—2 in 18.—19. ure dnevno. Podrobne informacije se dobijo istotam.

— Soferjeva nesreča. Franc Zupančič, sofer, pri vožnji prehitro zavil voz na stran, v tem: ko le hotel stopiti iz voza. Avto ga je prihitil ob zid, da mu je strio stopalo desne noge.

— Poškodovan se pri padcu. Karol Cimerman, drvožagat v Ljubljani je na cesti tako nerodno stopil, da si je pri padcu zvinil desno nogo. Moral se je podati v bolnico.

— Ukradena živina. Ob času preobrata so bili Vnovčevalnici za živino na Barju ukradeni 4 voli in dvoje krav. Sele sedaj se je posrečilo kriminalnim organom iz Olince izslediti krivce. Storbel so doma večinoma na Olincah in na Viču, in sicer: Franc R., Anton S., Janez O., Ivan O., An to O. Ivan A. Živino so prodali mesariu Ivan S. in gostilničarki Frantički P.

— Neznani vlomilci so vlomili med prazniki v prodajalno »Prvega ljubljanskega delavskega konsumnega društva« na Kongresnem trgu in odnesli velike množice raznega blaga. Vlomil v to prodajalno so zelo pogosti, vendar pa še doslej policija ni nikdar izsledila vlomilcev.

— Predzra tat. Kočevar Fr. Wolf iz Mozolja je bil že 25 krat kaznovan. Meseca junija t. l. je ukradel sodelavcu Al Mencinu v Florjanski ulici št. 20 čez 400 K denarja, srebrno uro z verižico, več oblike in perila v skupni vrednosti čez 4000 K ter izginil iz Ljubljane. Meseca septembra se je pojavil na Vrhniki, kjer je zopet ukradel raznim sodelavcem v tovarni za konzerve več denarja, oblike in perila v vrednosti čez 7000 K ter nenadoma izginil. Zadnji pletek pa je prišel v Ljubljano kjer je beračil. Pri tem ga je prijel nadstražnik Jenko ter ga izročil v roke pravice.

— Izgubila se je rajava usnjata torbica v nedeljo zvečer od Most do Udmata. Pošteni najditelji se prosil, da jo odda na naš sloj, ki se nahaja v torbici na časopisu »Jugoslavija«.

Maribor.

Delo razmejitvena komisije le zadnje dni vsled slabejšega vremena oteženo. Nameravani ogled dovršeneva dela tehničnega osebja od Košeniaka do Sv. Urbana bo vsled tega mogoč šele v četrtek. Do tega dne se vrneja tudi japonski delegat in angleški polkovnik Crawen iz Nem. Avstrije. Kot zastopnik Italije a brez vlasovalne pravice se udeležil ogleda kanetani Zaninici ki zaslan zastopna italijanskega delegata Zdravstveno stanje majorja Caline se je v oskrbi dr. Millerjeve družine toliko zboljšalo da je major Calini nastopil svoj 14 dnevni dopust in odšel v Rim.

General Maister se je te dni vrnil iz Benurada v Maribor. Po likvidaciji koroškega obmeinega noveltstva prevzame komando mariborskega mesta.

Mariborski policijski komisariat se je preselil in se nahaja od 2. t. m. v prostorih prejšnje ljudske šole (Slomskov trg 1) na oglu Šolske ulice.

Dilaška kuhinja priredi 13. t. m. v koncertni dvorani mestneva gledališča velik Martinov večer v prid dilaški kuhinji. Sodelujejo: voliška oohda, Glasbena Matica itd.

Mariborsko nar. gledališče vstane v sredo v Ptuiu »Cankarijevin« »Kralj na Betanovi« v četrtek urizori renizo onerete »Ples v oner« v soboto »Charletovo tetko« v nedeljo popoldne »Zenilno« zvečer na »Smrt maitke Jugoviceve«.

Arctiran je bil neki železnčar na čegar stanovanju so našli več hal blaga za obliko. Sumi se da ima moč še več sličnih orehov na veerl ter tudi tovaršice. ki so mu noma valti. Oškodovanec le še neznani hrččas na je bila tatvina izvršena na poset iz tekega vavnega

»Pokrita rihra« pri mariborskem sodišču. Na stopnišču mariborske okrožne sodnije je še vedno ovit v žaljevinu obelisk o katerem tujec ne ve, kako skrivnost zakriva. Mat merodani gospodje res upajo, da se bo habsburški sponenik še kedaj slovesno odkril?

Cele.

Dan Vseh svetih. Po nekaj krasnih zadnjih dneh smo obhajali ta praznik v pravem zimskem in vetrovnem vremenu. Bilo je mrzlo tako, da niti najstarejši ljudje ob tem prazniku takega mraza ne pomnijo. Pa vkljub temu so romale trume tanožic na celjsko pokopališče kintat grobove svojih rajnih. Na mestnem pokopališču so bili prenovljeni tudi vojaški grobovi. Na okolškem pokopališču celjskem je ob 3. uri popoldne pelo celjsko pevsko društvo žalostinke.

Pravi zimski mraz smo dobili zadnje dni tudi pri nas na Stajerskem. Jutra so bila tako mrzla, kakor dostikrat ne v našihš zimi. Vode so zamrzle in so se po

nekaterih potokih otroci drsali. Ljudje hiti jo še s spravljaniem raznih poljskih pri delkov.

Nozometna tekma, ki se je vršila v ne deljo 31. oktobra na športnem prostoru pri Skalni kleti med celjskimi atletiki (rez.) in Sportnim klubom Vojnik je končala v razmerju 2 : 0 v korist Atletikov.

Izseli se je iz Celja slaščičar Kiliav avstrijski Nemec, v Waldviertel na Nižje Avstrijsko.

»Nicht Beschäftigten Ist der Eintritt strengstens untersagt.« Take in enake na pise še čitamo ob cesti pri Westenovi tovarni v Gaberju v drugem letu po prevratu.

Zaradi raznih tatvin so aretirali v Celju J. Z. in uradnico nekega celjskega urada M. K. Gre za tatvino raznega blaga v znesku okrog 13.000 K.

POZIV VSEM DOBROMISLEČIM!

Na strelišču na Suhem bariaru v Ljubljani je pokonanih 23 žrtev avstrijske vojne justice. Naše lavne oblasti bi se rade obrnile do sorodnikov žrtev ne bi li dali tam pokonane svoje prenesli na pokopališče v domači kraj. Kier hi ne bilo našti sorodstva hi se ukrenilo potrebno da se ustreljeni uradoma nrenellejo na ljubljansko pokopališče. Treba na le da se ugotovilo imena. Vsled osebnega zanimanja slovenskega podčastnika ki le med vojsko na strelišču služboval, le dokonano katerega dne le hi bil kdo ustreljen ki leži v tem ali onem grobu imeni sta na onem podčastniku bili znani le dve obračamo se torej do vsakogar zlasti do onih ki so med vojsko službovali pri avditorijah in volilnih sodnihih da nam preskrbe podatke katere naj blagovotilno vnosiati mestnemu magistratu v Ljubljani.

Sport in turistika.

Jeza prijateljev športa se vrši mesto v ponedeljek, 1. novembra, v sredo, 3. novembra.

Volilno gibanje.

Volilni shod NSS za St. Peterski in Poljarski okraj se vrši dne 3. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani Mestnega doma.

NSS se imela 31. X. volilni shod v Melink.

Stranki zbor JSDS se je vrši 31. oktobra in 1. novembra v dvorani hotela »Union« v Celju. Kečevala so se razna programatična in taktična vprašanja. Povdarjala se je posebno potreba skupnega nastopa vseh socialistov pri bodočih volitvah. Postavila se je tudi strankina kandidata lista, Nusslec liste vseh treh okrožij Slovenije le Eibin Kristian. Med drugimi kandidirajo še Anton Kristian, dr. Ko-

Mali oglasi.

Proda se:

DVE KRASNI TRINADSTROPNI MIŠI

se prodajo s 16 parketiranimi stanovanji. Vila s 7 sobami, garažo za avto in hlevom prekrasna gostilna s posestvom in živino potem hiša, vila, posestva, potem pisarne nepremičnin, Zagorski, Maribor. Barvarska ulica 3. — Dopisi le proti znamki.

2084

TRI BELI SVICARSKE KOZE

se prodajo. Lepi pot 3, Tržaška cesta.

2088

VEČJA MNOŽINA DIAPOZITIVOV

se prodajo. Na ogled vsaki dan od 2.—3. ure E. P. Gosposvetska cesta 26

2089

VOLČJESIV OVČJI PES »RÖDE«

3 mesece star čiste pasme se prodajo za ceno 600 K. Vprašanja na Pavel Furchert, posestvo Taunenhof pri St. Nje, Stajersko.

2090

ZARADI IZSELITVE

se takol odda dobro vpeljana mešana trgovina v Borovljah, Naslov Hotel Just, Borovlje.

2093

KLET Z VELIKIM SODOM

okoli 150 polovniakov z nadstropjem se prodajo ali da v našem. V okolici le dosti dobrega vina, ker se ni bilo kupcev. Vprašanja na »Jugoslavijo« pod »Klet«.

2096

DVE PEPITA ZENSKI JOPICI

(Oberlacke) črni suknič s tekovnikom in temno modra zimska suknja popolnoma nova. Stritarjeva ulica 7, 4. nadstropje.

2097

SKORO NOVA ŽENSKA SUKNJA

in nova črna baržanasta obleka srednje velikosti se ceno prodajo. Naslov v upravnistvu »Jugoslavije«.

2097

PISALNI STROJI REMINGTON

se dobijo pri K. A. Kregar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21—33. Zahtevajte ponudbo

2097

KARBIDNE SVETILKE

namizne, viseče in za kolesarje, karbid in gorilce ter baterije priporoča Iga, Vok. Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

1989

run, dr. Lončar, J. Kopač, Filip Uratnik, Rudolf Golouh, Kisovar, Franjo Korem (Celje), Leskovšek (Celje).

Volilni shod SLS v Mariboru se je vršil v nedeljo 31. oktobra. Govorili so: A. Krepek, predsednik Delavske zveze v Mariboru; S. Keš. rudar iz Trbovelj, profesor Vesenjak in profesor dr. Capuder. Shod je bil srednje obiskan.

60 volilnih shodov v Sloveniji je predredila SLS v nedeljo 31. oktobra.

Gledališče in glasba.

»Maske« 3. šte. izide jutri, v sredo. Opozarjamo na prilogo, ki prinese natančno poročilo o gledališki krizi in stavki.

Uredništvo in uprava »Maske« se nahajata v Ljudskem domu, Strieška ulica 12/L. Ljudski oder. Istotako, pisarnja Udruga gled. igrancev.

Kongole koncert, ki se je imel vršiti danes, 3. t. m. v Unionu, se radi zaposlovanju »Zikove« v gledališču prestavi na soboto, dne 6. t. m. Kupitene vstopnice estanejo v veljavi. Dotlej se vrši razprodaja vstopnic Pred Skolijo 19, v trnovski J. Vidmar.

K večerašnji pritožbi abonementov nam poročajo izza kulta, da operni repertoir letos ne more nikamor naprej zaradi tega ker se delo ne razdeli. Nomi material oper »Dallbora«, »Toska«, »Carmen« »Aida« se tu in studirajo lih solisti kot zbor, toda vse želi dirigirat sam g. ravnatelj, dočim ostali kapelniki morajo pogrevati stare opere iz lanske sezone. Če bi pa vsak kapelnik študiral po eno omenjenih del, bi bili že vse štiri opere tekoni dveh mesecev lahko vprizorili. Delo naj se torej razdeli in občinstvu ne bo treba zahvaliti.

Anton Lajovic: Pesmi samote, besedila Pavla Verlainca v prevodu Vladimira Levstika se dobe v vseh knjigarnah ali pa od pevskem društvu »Ljubljanski Zvon« za ceno 4 dinarje.

Književnost in umetnost.

Mala Posmarica je do sedaj obilavna oziroma ponatisnila osem priljubljenih popularnih zborov skladateljev I. pl. Zaka, D. Jenka, A. Majdriha in J. Koclančiča. Priročna oblika, ličen razločen tisk in preprostem nizka cena izdalec lancia, da se bo Mala pesnarica v pevskih krogih zelo razširila. Naročate jo v Zvezni knjigarni na Marilnem trgu v Ljubljani. Pevskim društvom priporočamo, da naroče vsake pesmi toliko izvodov, kolikor imajo pevcev, ker je potrebno, da se pojo v glasov, marveč iz partiture. — Pri večjih naročilih znaten popust.

Ivo Trošt: Moja setov, zbranih mladinskih spisov II. zvezek. Dve pripovedi »Petrarova Ljudmila« in »Božični tleza, ki se prav lahko čitajo. Knjižica je v založbi Društva za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani in stane 14 K.

MOTOR

s surovim oljem, 6 P. S., fabrikat »Wachalovska« Wien, v dobrem stanu, vsled električne napelave na prodaj. Na ogled v obratu »Ad:lia«, tovarna pohištva, Maribor, Mejna ulica 6.

1993

ZVEZKE

za višle šole, črnilo, peresa, radirke in druge šolske potrebščine na debelo in drobno se dobi pri L. Pevalak, Ljubljana 71, dovska ulica 4.

1904

F. BATJEL, LJUBLJANA

Stari trg šte. 28.

Velika zaloga vsakovrstnih dvokoles, 3. valnih strojev in posameznih delov — Mehanična delavnica, Karlovska cesta šte. 4.

1904

NAZNANILO.

Imam v zalogi cementne cevi različne velikosti, najboljše vrste, cementnih rezanih strešnikov, Maks Lipičnih, izdelovalci cementnih izdelkov v Cretu 42 p. Storje.

1971

Kupi se:

UNIVALNA GARNITURA

za eno osebo se kupi. Naslov pove uprava.

2096

LOKOMOBILA 40—60 HP

se kupi: cenj. ponudbe na veletrgovino Ludovik Kuharič, Ormož. — Istotam se prodajo eventualno zamenja Dieselmotor 35 HP v zelo dobrem stanu.

2094

LES.

Kupujem hrastove, bukovne, borove in mesnevsne želi praxe, švelarje vsake dimenzije kakor tudi posebne les. (Extraholz.) Ponudbe na Franc Drobnič, Laško.

Službe:

GOSPODIČNA S TRGOVSKO ŠOLO periektna v nemški in v slovenski steno, grafiji, strojepisju, slovensčini, nemščini in laščini, želi službe pri večjem podjetju. Ponudbe pod šifro »Mesto« na upravo »Jugoslavije«.

2087

STAREJŠA SOBARICA

se sprejme, ki je pridna in vestna, za bolj ali hotel. Ponudbe na upravo

Lijepi posjed! Priporočam! Sode

u donjoj muraskoj dolini 47 rati, od toga 7 rati vinograda sa puno marve zalihom i vozilima, za 2 milijuna kruna u gotovom za prodati. Dopisi mole se pod šifrom „Posjed 1240“ na Bloknarov anonimni zavod, Zagreb, Jurjevska ulica 31. 1895

Samo nekaj dni!
Kupujem
umetne zobe

po visokih cenah F. Karner, Hotel Wilson, Sv. Petra cesta. 1895

2 lire plačam
za 1 srebrno kruno.
5 lir za 1 goldinar.
10 lir za 1 petkronski tolar.

PERTOT, Trst, ulica St. Francesco št. 15, 18.

Gradbeno podjetje
ing. Dukić in drug
Ljubljana, Resljeva cesta 9.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana
naj se blagoviti poslužiti trdke:
Prva haloška trgovina z vinom
ANTE KORENJAK in drug pri
Sv. Barbari v Halozah.

Trstje

za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480, pri večjih naročilih znaten popust, **Ant. Steiner**, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Tinovo.) 771

Cigaretni papir in stročnice, pisemski papir v mapah in 100/100 črnilo, rdečilo, krema za čevlje, apreturo, čevljarstvo smolo, olje za šiv. stroje, toaletno milo in drugo blago. — Razpošilja tudi po pošti

ANTON ERKER, Ljubljana, Resljeva cesta 20, — Slomškova ulica 11.

Strešno lepenko, hrastove parketne desčice
dobavlja takoj v vsaki množini najceneje trdka

JOS. PUK, LJUBLJANA
Telefon 513. Graška ulica 22. Telefon 513.

L. Gerkman
Ljubljana

Velika zaloga podplatov,
kož l. t. d. na debelo **USNJA**

Sv. Petra cesta 71.

1884

Pohištvo! Pohištvo!

Spalne, jedilne in gosposke sobe. — Salonske in kuhinjske opreme od navadnega do najsolidnejšega izdelka. — Vseh vrst pohištva na drobno in na debelo po jako ugodni ceni v zalogi pohištva

Karola Preis-a, Maritor, Slomškov trg št. 6.

Cenike brezplačno. Za ogled na razpolago brez obveze za nakup.

Tovarna Barva vsakovrstno — blago.
Jos. Reich Kemično čisti obleke.
Ljubljana Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Selenburgova ulica 3. **Pere** domače perilo (pošlje ponje na dom).

Podružnica v Mariboru **Svetlolika** vrtnike, zapeljivnice in srajce.
Gosposka ulica št. 38.

PODRUŽNICE
Maribor Gosposka ul. 38. **Novomesto** Glavni trg. **Kočevje** št. 38.

Otvoritev trgovine.

Cenjenim odjemalcem vljudo namenjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manufakturno detajlno trgovino z manufakturnim blagom, v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bližajočo se zimsko sezijo priporočamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, osobito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perilne barhente, flanele, cefirje, šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapelnike itd. Zagotavljač prijazne in solidne postrežbe

se priporočamo
A. & E. SKAČERNE, veletrgovina z manufakturnim blagom, **LJUBLJANA, MESTNI TRG 10.**

Jadranska banka

sprejema vloge na branilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maritor, Metković, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Priporočajo se sledeče domače trdke:

Avtogaraža
Popravlja vseh strojev
Sušteršič & drug.

Kleparstvo
Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov
Poljanska cesta št. 8.

Pisalni stroji
Kontrolne blagajne
prodaja in popravlja
Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Restavracija
Krvavč, Prešernova ulica.

Skladišče, javno
Balkan, Dunajska cesta 35.

Skladišče, špedicijsko
Dunajska c. 33 (Telef. 366).

Spedicija
Uher J. & A. Selenburgova ul. 4.
Telefon št. 117.

Slikarstvo, pleskarstvo
Stare P. Franc, Forjanska ulica.
Ivan Martinc, Poljanska c. 20.

Specialna trgovina
z juvelij in zlatino
Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.

Orodje in tehnične potrebščine
Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37

Trgovina
s špecerijakim in delikatesnim blagom
Janko Stupica, Sodna ulica.

s klobuki
Ivan Soklič, Stari trg št. 4.

s papirjem
Uranus, Mestni trg 11.

s pohištvo in mizarstvom
Franc Skafer, Rimska cesta 16.

s pisalnimi stroji
The Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.

s čevlji
Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

s špecerijakim in kolonialnim blagom
Hinko Stancer, Dunajska c. 10.

s vsemi pisarniškimi potrebščinami in fino galanterijo
Tišar A., Selenburgova ulica 1.

s železnino
Erjavet & Turk »pri zlati lopati«
Valvazorjev trg 7.

s gramofoni in godbenimi instrumenti
Rasberger, Sodna ulica.

šivalnih in pisalnih strojev in koles
Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

s železnino na debelo in drobno
Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.

s delikatesami in prekajevalnica
J. Chalupnik, Stari trg 19.

Arhitekt
Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.